

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 269/06-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. septembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. E. J., N., zastúpeného advokátom JUDr. M. C., N., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) a b) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava V č. k. 2 Pv 1202/01-115 z 30. marca 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. E. J. o d m i e t a pre nedostatok svojej právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2006 doručená sťažnosť JUDr. E. J., N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) a b) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava V (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 2 Pv 1202/01-115 z 30. marca 2006 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že v trestnej veci vedenej proti sťažovateľovi pre trestný čin útoku na štátny orgán vydala okresná prokuratúra napadnuté uznesenie, ktorým zastavila trestné stíhanie voči sťažovateľovi podľa § 215 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Voči

uvedenému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola uznesením Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 2 Kpt 56/02-79 zo 6. júna 2006 ako nedôvodná zamietnutá.

Sťažovateľ tvrdí, že počas uvedeného trestného konania viackrát namietal sústavné porušovanie svojich základných práv a slobôd, predovšetkým práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 dohovoru. Za najmarkantnejšie porušenie základných práv považuje sťažovateľ skutočnosť, že mu neboli predpísaným spôsobom doručované písomnosti, o ktorých zákon výslovne nariaďuje, že musia byť obvinenému doručené do vlastných rúk. Ide predovšetkým o uznesenie o vznesení obvinenia, napadnuté uznesenie a uznesenie krajskej prokuratúry č. k. 2 Kpt 56/02-79 zo 6. júna 2006.

Sťažovateľ tvrdí, že ako fyzická osoba - obvinený nesplnomocnil žiadnu osobu na preberanie zásielok do vlastných rúk, či už overeným splnomocnením alebo splnomocnením vydaným poštou na preberanie takýchto zásielok. Orgány činné v trestnom konaní, podľa názoru sťažovateľa, nesprávne vyhodnotili povahu splnomocnení udelených výlučne na preberanie písomností v spojitosti s činnosťou sťažovateľovej advokátskej kancelárie, pričom tieto chybné stotožnili so splnomocneniami v zmysle ustanovenia § 66 ods. 2 Trestného poriadku. Preto pokiaľ nedošlo k oznámeniu predmetného uznesenia sťažovateľovi formou zákonom celkom jednoznačne predpísanou, nemožno takéto uznesenie považovať za doručené.

Protiprávnosť napadnutého uznesenia vidí sťažovateľ aj v určení dôvodu, pre ktorý bolo trestné stíhanie voči nemu zastavené. Podľa sťažovateľa totiž nebol vykonaný žiaden dôkaz v jeho prospech a napriek tomu orgán činný v trestnom konaní jednoznačne konštatuje, že sa stal skutok, ktorým bola naplnená skutková podstata trestného činu. Sťažovateľ zastáva názor, že v prípade riadneho vykonania všetkých relevantných dôkazov malo byť trestné stíhanie zastavené z dôvodu podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, t. j. že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo JUDr. E. J. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky ako aj právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) a b) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava V zo dňa 30. marca 2006 č. k. 2 Pv 1202/01-115 porušené bolo.

Uznesenie Okresnej prokuratúry Bratislava V z 30. marca 2006 č. k. 2 Pv 1202/01-115 o zastavení trestného stíhania obv. JUDr. E. J. (...), podľa § 215 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Porušovateľ základného práva a slobody je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy má obvinený právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má (...) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu;

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má (...) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

Predmetom sťažnosti - ako to vyplýva z jej petitu - je tvrdenie sťažovateľa, že uznesením okresnej prokuratúry č. k. 2 Pv 1202/01-115 z 30. marca 2006 došlo k porušeniu jeho základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 3 ústavy a základného práva zaručeného v čl. 6 ods. 3 písm. a) a b) dohovoru.

1. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02). Z uvedeného vyplýva, že v konaní

o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha právomoc ústavnému súdu zaoberať sa porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (*mutatis mutandis* I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd občana je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ, ktorý je sám advokátom a v konaní pred ústavným súdom je tiež kvalifikovane právne zastúpený - ako to vyplýva z petitu uvedenej sťažnosti - predmetnou ústavnou sťažnosťou napadol iba uznesenie okresnej prokuratúry č. k. 2 Pv 1202/01-115 z 30. marca 2006, ktorým bolo jeho trestné stíhanie zastavené. Ústavný súd poznamenáva, že proti namietanému porušeniu základných práv a slobôd napadnutým postupom a rozhodnutím okresnej prokuratúry sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany využitím jemu dostupných a aj účinných prostriedkov nápravy pred nadriadenou prokuratúrou (*mutatis mutandis* I. ÚS 104/02), ktoré sťažovateľ aj využil, a preto situácia, na ktorú sa sťažoval, tkvie v rozhodnutí nadriadenej prokuratúry, t. j. v rozhodnutí Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. 2 KPt 56/02-79, a nie v napadnutom postupe a uznesení okresnej prokuratúry. Právomoc krajskej prokuratúry preskúmať napadnutý postup a uznesenie okresnej prokuratúry z hľadiska sťažovateľom namietaného postupu a rozhodnutia okresnej prokuratúry vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k okresnej prokuratúre v tejto veci. Vzhľadom na právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (odhliadnuc od ostatných okolností prípadu) by do úvahy prichádzalo len preskúmanie uvedeného uznesenia krajskej prokuratúry, nie však preskúmanie postupu a napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry, ako sa toho domáhal sťažovateľ (*mutatis mutandis* III. ÚS 211/03, II. ÚS 223/02). Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd teda nemá právomoc preskúmať napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry, pretože jeho postup a rozhodnutie v danom prípade preskúmala krajská prokuratúra a rozhodla o ňom uznesením č. k. 2 KPt 56/02-79 zo 6. júna 2006, ktoré však v petite (v sťažnostnom návrhu) ústavnej sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný, nie je ani len spomenuté.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2006